

Drámakihívás – a rendező szemével

A Várad körkérdésére Mátyás Zsolt Imre, Lovassy Cseh Tamás darabjának rendezője válaszol

– *Milyen a viszonyod Ady Endre költészetével?*

– Egészen sajtóságos, ugyanis eléggé korán megfertőzött. Vannak versek, amiktől egyszerűen nem tudok szabadulni. Az is lehet, hogy magától a szellemiségtől nem tudok szabadulni. Ennek ellenére soha nem készítettem pódium-előadást Ady-versekből. Az okát ne kérdezd. Lehet, restségből, vagy más okból. De egyes verseit itt-ott el-elmondogatom, ha alkalom szüli a versmondást. Azonban a szubkortexemben folyamatosan jelen van az Ady-jelenség. Nemrég készítettem egy minisorozatot képzőművészeti alkotások formájában, és még van pár meg nem valósított ötletem.

– *Volt-e valamiféle előzetes koncepciód, vagy a szöveg adta inspirációra hagyatkoztál?*

– Kizárólag a szövegre hagyatkoztam. Próbáltam előzetes koncepciót gyártani, de nem volt túl komoly ez a szándék. Részt vettem már színészként ilyen drámaversenyeken, és volt, hogy a rendező előzetes koncepcióval jött, abba belegyúrta a szöveget, és kész. De számomra a pillanat kihívása sokkal többet jelent, mert többet megtudok magamról ilyen helyzetben, mint hogyha biztonsági játékot játszom.

– *Mi lehet egy rendező maximális célkitűzése egy ilyen speciális helyzetben?*

– Kihámozni valami gondolatiságot az adott szövegből, megértetni azt a színészekkel, rávenni őket, hogy kövessenek és belemenjenek ebbe a „halálközeli utazás”-ba, és eljutni valamiféle mélységig, majd a lehető legbiztonságosabban révbe kalauzolni a „hajót”, úgy, hogy elsősorban a színészek jól érezzék magukat, aztán a közönség is megértsen valamit ebből az örült *dans macabre*-ból.

– *Mi az, ami a szövegben megragadott, vagy éppen mennyire kellett ellene menned?*

– Maga az alapötlet volt az, ami megragadott. Egy kicsit olyan *Westworld*-os érzésem volt. Ez egy tévés filmso-rozat, aminek az a lényege, hogy egy vállalkozó csoport felépít egy teljesen valóság-hű világot, benépesíti való-ság-hű ember-utánzatokkal, teljesen élethű bábokkal, amelyeket progra-moznak, és gazdag emberek befizet-nek egy kalandtúrára ebben a világ-ban. Ott aztán mindenféle dolog tör-ténhet a résztvevőkkel. A klónokat pedig időnként helyrepopofozzák, kitörlik a memóriájukból az emléke-ket és más programot írnak számuk-ra. Így aztán egész extrém helyzetek is kialakulhatnak, el egészen a gyil-kossáig. Nos, a mi darabunk az alapötlet szintjén hasonlított erre a történetre, bár Lovassy Cseh Tamás nem ebből inspirálódott. Csak ami-kor rákérdeztem, akkor fedezte fel a hasonlatosságot.

De hogy a kérdés második felére is válaszoljak, egyáltalán nem kellett a szöveg ellen mennem, és nagyon keveset húztunk ki belőle a próba folyamán. Tehát azt mondhatom, hogy egy színpadilag nagyon jól kigondolt, az idő rövidegének elle-

nére egységes és igényes, de ugyanakkor jól mondható szöveget kaptunk az írótól. És ez az utóbbi tényező nagyon fontos a színészek számára. Hogy a szöveg nyelve gördülékeny legyen.

– *Összességében milyen nyomot hagyott benned ez a kihívás?*

– Nagyon jó élményként maradt meg bennem. Egykettőre kialakult a színészekkel egy kreatív munkahangulat, együttgondolkodás, ami aztán inspiráló volt, egyik ötlet szülte a másikat, egyik poénból jött a következő. Elkapott a

játékszenvedély, és már kezdtem sajnálni, hogy nem lehet jobban kidolgozni az ötletet, az idő szorítása miatt. „Éhes” maradtam, ha érthető, amit mondani akarok evvel. Pár nap múlva beszéltem is Tamással erről, és javasoltam neki, hogy tovább kellene gondolni az ötletet, kibontani egy nyitottabb témában, és színpadra kellene vinni. Talán lesz valami belőle. Szóval jó buli volt. Feltöltődtem tőle.